

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93.
3. Люленко С. Громадські природоохоронні організації та напрями їх екологічної діяльності. – Молодь і ринок № 3 (146), 2017. – С. 62–65.
4. Роз'яснення «Характеристика громадських формувань як інститутів громадянського суспільства» Міністерства юстиції України від 24.01.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=n0016323-11>.
5. Ковпак Л. В. Екологічні проблеми в діяльності українських громадських організацій. – Український історичний журнал. – 2013. – № 4 – С. 63–77.
6. Звіт Мінприроди про стан розгляду звернень громадян за 2016 рік від 06.05.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://menr.gov.ua/news/27478.html>

Бороденко Д.А.

студентка,

*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ НОРМ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАХИСТУ ТВАРИН

Прагнення України розвивати свою політику, економіку, соціокультурний елемент, екологію згідно європейських стандартів передбачає створення відповідних програм, законодавчих змін, рекомендованих європейським співтовариством. Не є виключенням і проблеми захисту навколишнього природного середовища, зокрема тварин як його невід'ємного елемента.

За останні роки збільшилися випадки жорстокого поводження з тваринами та їх масового знищення. Все частіше ми дізнаємося про масові обстріли, отруєння, насилля, експлуатацію та незаконне використання як диких тварин, так і домашніх улюбленців. Внаслідок цього на громадському рівні та засобів масової інформації виникло протистояння зоозахисних рухів та організацій проти так званих «догхантерів» та інших осіб, прихильників таких дій.

Активісти по захисту тварин все ж знайшли підтримку у світового співтовариства, були розроблені міжнародні документи, зокрема Конвенції Ради Європи. Це Європейська конвенція про захист тварин під час міжнародних перевезень № 065, Європейська конвенція про захист тварин, що утримуються для сільськогосподарських цілей № 087, Європейська конвенція про захист тварин, призначених на забій, Європейська конвенція щодо захисту хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей № 123, Європейська Конвенція щодо захисту домашніх тварин № 125, Бернська Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі. Наразі Україна є учасницею лише двох з зазначених Конвенцій. Так, законом від 18.09.2013 № 578-VII Україна ратифікувала Конвенцію про захист домашніх тварин. До Європейської

конвенції щодо захисту хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей наша держава приєдналася лише 02 травня 2017 року, внаслідок видання розпорядження Президента України від 03.04.2017 № 76/2017-рп.

На внутрішньодержавному рівні є чинними такі закони, що регулюють порядок використання тварин, їх охорону та захист від жорстокого поводження, знищення та вимирання: Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-XII «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України від 13 грудня 2001 року № 2894-III «Про тваринний світ», Закон України від 21 лютого 2006 року № 3447-IV «Про захист тварин від жорстокого поводження» [1, с. 72–73].

Не менш важливими є нормативно-правові акти, що регулюють відповідальність за порушення законодавства щодо використання тваринного світу: Кримінальний Кодекс України (далі – КК України) та Кодекс України про Адміністративні Правопорушення (далі – КУпАП).

Слід зазначити, що декілька місяців тому відбулося широке громадське обговорення змін до КК України та КУпАП законом № 5119–1 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо запровадження гуманного ставлення до тварин), що був прийнятий на виконання відповідних конвенцій. Так, даним нормативно-правовим актом було збільшено відповідальність за жорстоке поводження з тваринами. Зокрема адміністративна відповідальність у виді штрафу від 3400 до 5100 грн, слід відмітити, що до прийняття законопроекту, сума становила від 153 до 357 грн. Щодо кримінальної відповідальності: збільшено строк позбавлення волі особи, яка вчинила даний злочин від 3 до 5 років (раніше покарання за цей злочин передбачалося до 2 років позбавлення волі) [2].

З першого погляду здається, що посилення відповідальності дійсно здатне зменшити випадки жорстокого поводження з тваринами. Проблема полягає в тому, що закони мають декларативний характер і механізм їх реалізації залишається під питанням. Якщо звернути увагу на загальну кількість вироків суду за вчинення особою кримінального правопорушення, передбаченого ст. 299 КК України з 2012 року, то маємо всього 42 обвинувальних вироків по всій країні. Щоправда, у 2017 році їх найбільше – 11. Щодо справ про адміністративні правопорушення – жодної постанови суду. Проте, це не виключає існування даної проблеми в нашій державі. Слід зазначити, що до відання органів Національної поліції та Міністерства екології та природних ресурсів та їх територіальних органів належить складення протоколів та розгляд справ, передбачених ст. 89 КУПАП, немає відповідного підзаконного нормативно-правового акту, який би роз'яснював порядок виконання приписів закону. Очевидно, що жорстокість санкції норми аж ніяк не впливає на її виконання [3].

Для вирішення даної проблеми, на мою думку, необхідно перш за все створити відповідні підзаконні нормативно-правові акти, що забезпечували б виконання приписів закону про адміністративну відповідальність. Більше того, пропоную виконавчим органам, що уповноважені розглядати адміністративні справи, щорічно звітувати перед громадськістю про виконану

роботу. Можливе викладання даної інформації на сайтах відповідних органів для широкого ознайомлення та контролю за процесом захисту тварин.

Ще однією не менш важливою проблемою захисту тварин в Україні є гуманне ставлення до останніх під час полювання. Щодо нормативного регулювання мисливства в Україні, окрім вже вище згаданих нормативно-правових актів, необхідно зазначити закон України від 20 лютого 2000 року № 1478-III «Про мисливське господарство та полювання». Наразі в даній сфері існують дві основні та нагальні проблеми: надання мисливських угідь (негативний вплив має корумпованість органів, що надають відповідні дозволи) та браконьєрство. Слід зазначити, що даним поняттям визначається незаконне добування природних ресурсів в цілому. У сфері мисливства браконьєрством охоплюється не лише полювання на тварин, заборонених законодавством, перевищення лімітів їх використання, а також застосування засобів та знарядь, що спричиняють особливі страждання тварині [4]. У нашій державі дана проблема досі не вирішена, в наслідок чого кількість випадків незаконного добування мисливських тварин невпинно зростає. Так, в Україні лише за рік зареєстровано близько 11 тисяч випадків. Однією з причин є недостатня охорона мисливських угідь уповноваженими особами. Наприклад, станом на 2015–2016 рр. загалом в Україні нараховувалось близько 7 тисяч працівників мисливського господарства, з них 5,4 тис. – штатні егері, які здійснюють захист мисливських угідь, облік та догляд за тваринами. Нараховується приблизно 1 егер на 8,4 тис. га, хоча законодавством передбачається 1 егер на 5 тис. га лісових або 10 тисяч га польових чи водно-болотних мисливських угідь. На мою думку, цього не достатньо для повного забезпечення захисту мисливських угідь від браконьєрів. Як зазначають експерти, а також керівники відповідних управлінь мисливським та лісовим господарством, є необхідним збільшення штату егерів, підвищення їх кваліфікації. Також наголошують про створення відокремленого підрозділу поліції чи іншого контролюючого органу, що міг би виконувати такі функції [5, с. 25–27].

Отже, виходячи з вищенаведеного, можна дійти висновку, що виконання законодавства щодо гуманного поводження з тваринами, захисту їх від жорстокого поводження та від повного винищення знаходиться на досить низькому рівні. З тих чи інших причин, не існує механізму реалізації правових норм. Для вирішення даних питань необхідне нормативне врегулювання діяльності відповідних контролюючих органів, підвищення їх кваліфікації, постійне звітування перед громадськістю. Ефективне правове регулювання використання будь яких природних ресурсів залежить від законного та результативного державного контролю та нагляду.

Список використаних джерел:

1. Коробко І. І. Міжнародно-правові стандарти захисту домашніх тварин від жорстокого поводження / Український часопис міжнародного права / Вип. № 1. – 2013. – С. 70–74.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження гуманного ставлення до тварин: Закон України від 22 червня 2017р. / [Електронний ресурс] <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2120-19>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. / [Електронний ресурс] <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/8073>

4. Про мисливське господарство та полювання: від 22 лютого 2000р. / [Електронний ресурс] <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>

5. Проців О.Р. Аналітичний звіт: Аналіз законодавчої бази мисливського господарства України та розробка покращених пропозицій / А. -Т. Башта, В.Р. Бурмас, А.В. Сагайдак, П.Б. Хоєцький / у рамках функціонування регіональної програми «Правозастосування та управління в лісовому секторі країн східного регіону дії європейського інструменту сусідства і партнерства-2» (ENPI East FLEG II), 2014.

Овчаренко К.В.

студентка,

Науковий керівник: Луц Д.М.

кандидат юридичних наук, старший викладач,

Запорізький національний університет

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Нині виникає ситуація коли недостатня забезпеченість фінансовими ресурсами підприємств призводить до неефективності та збитковості їх діяльності. Найбільш гостро дана проблема постала для підприємств агропромислового комплексу. Тому одним із ефективних кроків у даному напрямі має стати обґрунтування системи заходів щодо створення дієвих механізмів стимулювання інноваційної діяльності.

Окремі питання державного регулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері знайшли відображення в працях вітчизняних науковців, серед яких: І.А. Бланка, Б.В. Гунського, О.В. Мертенса, О.М. Полякова, В.П. Савчука, М.І. Кисіля, М.С. Герасимчука та ін.

Вирішальними в агропромисловому виробництві є інновації. Інновації у сфері АПК зазвичай формуються шляхом динамічної взаємодії значної кількості агентів, зайнятих у вирощуванні, обробці, пакуванні, дистрибуції та споживанні або подальшій переробці продукції АПК. Відповідно, ці агенти задіяні у різних сферах: метрологія, стандарти безпеки, молекулярна генетика, інтелектуальна власність, ресурсна економіка, харчова хімія, логістика тощо. Для виникнення інновацій взаємодія між цими групами осіб має бути відкритою та заснованою на найбільш відповідних знаннях [1].

Законодавче забезпечення формування інновацій та інноваційної діяльності розпочалося ще в 2002 році, з прийняттям Закону України «Про інноваційну діяльність», який визначає основні напрями розвитку, інструменти державного регулювання та засоби стимулювання інновацій [2]. Подальше державне регулювання інноваційної діяльності дістало своє відображення у Законах України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2011 р.) та «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2006 р.).